

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Conclusio negativa statuitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

& muneri redemptoris congruebat perpetua
virginitas, cum qua actualis generatio non com-
paratur, ideo in Christo debuit esse intellectio
creata, non verò actualis generatio.

ARTICULUS II.

An intellectus Christi humanus, increatus a Dei
intellectione poterit intelligere?

10 **P**artem affirmativam, præter Authores articu-
lo præcedenti citatos, tenet Egidius à Præ-
sentatione lib. 4. de beatitudine quæst. 1. art. 2. §.
5. ubi negat quidem intellectum Christi huma-
num, de facto per increatam Dei cognitionem
intellexisse, asserit tamen id posse contingere de
potentia absoluta, & non posse ostendi, senten-
tiam Hugonis Victorini, asserentis intellectum
Christi humanum de facto per intellectionem
divinam & increatam intellexisse, implicare
contradictionem. Oppositum docent alii Theo-
logi, tam domestici, quam extranei, cum D. Tho-
ma hic art. 1. ad 1. ubi ait quod divina operatio
increata non potuit esse anima humana Christi, cum sit
alterius nature. Idem docet quæst. 20. de verit. art.
1. in corp. & in resp. ad 9. in 3. dist. 14. quæst. 1.
art. 1. ad 1. & pluribus aliis in locis, Unde sit

§. I.

Conclusio negativa statuitur.

11 **D**ico igitur: Intellectus Christi humanus non
potuit, etiam de potentia absoluta, per in-
creatam Dei intellectionem intelligere.

Hanc conclusionem probat Vazquez 1. 2.
disp. 7. cap. 2. ex verbis sextæ Synodi actione 17.
in confess. fidei, quibus Synodus allegato S. Leo-
ne, ait duas esse statuendas in Christo pro dupli-
ci natura operationis. Tum subdit: Neque enim in
quoquam unam dabitur naturam operationem Dei &
creature, ut neque quod creatum est, in divinam educa-
mus essentiam, neque quod eximum est divinam naturam, ad
competentem creaturæ locum deiciamus.

Hic tamen locus non probat impossibile esse
intellectum creatum intelligere per actionem in-
creatam, quod tamen probandum esset, sed tan-
tum probat, impossibile esse operationem Dei
esse creaturæ naturalem, quod ex terminis patet
esse impossibile, quam vis absurdissimè à Mono-
thelitis quos ibi damnat Synodus, admitteretur.

12 **A**ptius videtur adduci posse Agatho Papa
Epist. ad Augustos, quæ habetur actione 4. ejusdè
Synodi, verbis illis quæ subjicit post adductum
locum D. Augustini ex lib. 5. contra Julianum:
Non potest angelica natura Divinam habere voluntatem
aut humanam, neque humana natura voluntatem
Dei vel Angeli. Ergo nec Dei cognitionem aut sci-
entiam potest in se humana natura habere, cum
eadem sit ratio de cognitione ac de volitione.
Nec dici potest, ibi sermonem esse de lege ordi-
naria, non de potentia absoluta; nam ibi agitur
de Christo, cujus Incarnatio miraculosa fuit, &
divinæ omnipotentis opus perfectissimum, &
maximè extraordinarium.

13 **P**otest insuper probari conclusio ratione fun-
damentali, quæ sic potest breviter proponi. In-
telligere essentialiter est vivere gradu perfectis-
simo vitæ; Sed implicat intellectum creatum vi-
vere per intellectionem divinam & creatam;
Ergo & per illam intelligere, Major patet, Mi-

Anor verò ostenditur primò. Implicat naturam
divinam sub conceptu vitæ radicalis uniti
creaturæ, illam radicaliter viventem constitu-
do ut communiter docent Theologi; & potest
quia alias essentia divina posset uniri per ma-
dam formam physicam, & in esse entitativo, & in
formate corpus, quod maximam imperfectionem
nem importat. Ergo etiam implicat, quod sub
conceptu vitæ actualis unitatur naturæ creaturæ,
illamque actu viventem constituat. Patet Con-
sequentia, tum à paritate rationis, tum enim
quia actus vitalis alicujus naturæ; cum ab illa
sua specificationem desumat, communicari
nequit, non communicatâ naturâ. Quia ratio
ultra est S. Thomas locis supra citatis eamque
sumptim ex Ambrosio lib. 2. ad Gratianum cap.
10. asserente, ubi est diversa substantia, non po-
se unam operationem intelligi.

BConfirmatur: Implicat voluntatem creaturæ
liberè velle per volitionem liberam Dei sibi
trinitate unitam. Ergo & intellectum humanum
per increatam Dei intellectionem intelligere.
Consequentia videtur manifesta, ex paritate ra-
tionis: Antecedens verò sic ostenditur. Voluntas
libera debet esse in potestate & dominio volun-
tatis: Sed volitio divina nequit potestati aut do-
minio creaturæ voluntatis subesse: Ergo implicat
voluntatem creaturæ liberè velle per volitionem
Dei liberam.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Precipua Adversariorum argumenta sumuntur
aut ex tribus exemplis, in communibus Theolo-
gorum doctrina, vel saltem in Schola D. Tho-
mæ, communiter receptis. Constat enim, Deum
communicari naturam humanam per modum sub-
sistentiæ, & secundum communem Thomistarum
sententiam, supra expositam, etiam communi-
cari in ratione existentis. Similiter juxta
communem Theologorum sententiam, com-
municatur essentia divina in ratione speciei im-
pressæ intellectui beatorum, & secundum proba-
biliorem Thomistarum opinionem, etiam
communicatur in ratione verbi & speciei im-
pressæ. Ex quibus tribus exemplis, tria possunt
erui argumenta contra nostram conclusionem.

DPrimum est: Quia substantia Verbi emanante
ter continet perfectionem substantiæ creaturæ,
uniti potuit humanitati Christi, illamque subsi-
stentem reddere: Sed intellectus & divina cognitio
eminenter intellectionem creatam: Ergo potest
uniti cum intellectu creato, illumque intelligen-
tem constituit.

ESecundum sic procedit: De facto essentia di-
vina unitur intellectui animæ Christi, sub rati-
onè & munere speciei intelligibilis; Ergo de fa-
cto unitur, vel saltem potest uniri, per modum
intellectionis. Consequentia videtur legitima,
tum quia in probabiliori & communiori Tho-
mistarum sententia, ratio intellectionis, & ratio
speciei, cum ad eandem lineam intellectum
pertineant, non distinguuntur in Deo virtuales.
Tum etiam, quia non videtur major repugnan-
tia, quod essentia divina per modum actus in-
cuncti intellectui nostro unitatur, quam quod illa
ad modum actus primi ad actualem intellectionem
nem terminantur communicetur.

Tertium argumentum sic potest proponi. De
facto unitur divina essentia membris beatorum
ut verbum; Ergo unitur, vel saltem potest uniri